

KULDMUNA

NR 41

NOVEMBER 2013

Sa loed Tabasalu Lasteaed Tibutare uudistelehte

TEATED:

- **Advendihommikud:**

2.dets kell. 9.00 ja 9.30

9.dets

16.dets

23.dets

- **Jõulukaunistuste näitus lasteaia koridoris**

- **Eesti Lasteteater „Kuhu asjad kaovad“, (Horre Saluste). Pilet 2 eurot**

9.dets kell 11.30 lasteaia saalis

- **Ühisüritus – jõululaat ja jõulukohvik, olete kõik oodatud!**

11.detsember kell 16.30-19.00 lasteaia saalis

- **Noortekeskusesse külla päkapikkudele Tupsile ja Tähnile:**

11. detsember kell 11.30 Sipsikud

11. detsember kell 16.30 Naksid

12. detsember kell 10.00 Tibud

13.detsember kell 10.00 Kröllid

16.detsember kell 16.30 Naksid

- **Vanamõisa jõulumaa külastus 3 t**

12.dets kell 13.45; buss väljub kell 13.00

- **Kodulaste jõulupidu**

17. detsember kell 10.30 lasteaia saalis

- **Jõulupeod rühmades:**

12.dets kell 17.00 Muumid Väanamõisa

Külaseltsi majas

16.dets 16.30 Piilud/Kiisud

16.dets 17.30 Sipsikud

17.dets 17.00 Tibud

18.dets 17.00 Naksid/Kröllid

19.dets 17.00 Mikid

- **Personali jõuluüritus:** 15. dets
Metsanurme talus

Selles Kuldmuna numbris saad lugeda:

- Lasteaia logopeedist, Aade Rosikust lk 2-3
- Õnnitleme detsembrikuu sünnipäevalapsi, lk 3
- millisele väärtusele suunab mõtlema **väärtuskasvatuse meelespea, lk 4**
- Naksid sügisest luulevormis, lk 4

Meenutame, mida eelmisel kuul sai tehtud:

- Õppisime, kuidas olla tulest targem koos tublide päästeametnikega, lk 5
- tähistasime isadepäeva, lk 5-12
- TEL meeskonna liikmed käisid õppimas Harjumaa tervisekonverentsil, lk 13
- vaatlesime loodust, lk 14
- Tsehhi suursaadik käis õnnitlemas õpetaja Avet ja Taavit Sipsikute rühmas, lk 15-16 kunstivõistluse tulemuste eest
- Mikid said äramärgitud RMK loodusmaterjalidest meisterdamise konkursil oma rühmatööga päikeseprindi tehnikas, lk 15
- Õnnitlesime lasteaeda, oli ju Tibutare 43. sünnipäev, lk 16-18
- Tibud käisid katri jooksmas, lk 19
- Muumid õpetasid väiksematele kadripäevakombeid, lk 20
- **valmistusime jõuludeks:** meisterdamise töötubades, lk 21

LUUBI ALL

Rubriigis LUUBI ALL tutvume igas Kuldmuna numbris ühe Tibutare töötajaga lähemalt.

Valiku, kellest millises lehenumbris juttu tuleb, otsustab loos. Seekord on luubi all logopeed Aade Rosik

Nimi Aade Rosik

Sünniaeg, tähtkuju: 10. mai 1960.
Olen Roti aasta Sönn.

Kellena sa Tibutares töötad?
Töötan lasteaias logopeedina.

Kaua sa oled Tibutares töötanud?

Esmakordselt tulin lasteaeda tööle 0,5 koormusega 1998. aasta detsembris ja töötasin 1999. aasta juunikuuni tähtajalise töölepinguga. Siis sai raha otsa. Uuesti alustasin tööd 2000. aasta 10. jaanuaril, esialgu 0,5 kohaga ja seejärel täiskohaga 2000. aasta septembrist, seega olen Tibutares olnud juba 14 aastat.

Kuidas sattusid lasteaeda tööle?

Lasteaias ei olnud logopeedi mitmeid aastaid olnud ja seetõttu olid lapsevanemad rahulolematud. Tibutare eelmine juhataja Maie Kolde otsis läbi Eesti Logopeedide Ühingu lasteaeda logopeedi. Logopeedide Ühingu vanem pöördus minu poole ja küsis, kas ma ei tahaks Tibutaresse tööle minna, kuna ma elan Tabasalus ja ei pea kaugemalt tööle sõitma. Nii ma lasteaeda sattusin ja ei kahetse. Enne lasteaeda tulekut töötasin Tallinna Kesksaigla Poliklinikus logopeedina.

Mis meeldib sulle sinu töö juures kõige enam?

Minu töö juures meeldib mulle kõige rohkem see, et töö on loominguline ja enamasti individuaalne. Ma näen oma töö tulemusi suhteliselt kiiresti ja mind innustab laste siiras rõõm oma õnnestumiste üle. See annab jõudu ja uut energiat jätkata. Loomulikult ei saa mainimata jätta kodulähedast töökohta, hästi sõbralikke kolleege ja väga toredaid lapsevanemaid.

Mis on lasteaias töötamise juures kõige raskem?

Minul ei ole siiani lasteaias töötamise ajal ette tulnud ühtegi ületamatut raskust. Ainult üks asi on keeruline. Kuidas teha igal sügisel pärast kõneuuringut laste valikut ja kuidas paigutada logopeedilised tegevused teiste õppetegevuste vahele nii, et laps millestki ilma ei jääks. Õnneks aitavad logopeedilistele tegevustele „auke“ leida õppealajuhataja ning väga mõistvad rühmaõpetajad.

Mida pead oluliseks töös lastega (laste kasvatamisel)?

Töös lastega pean väga oluliseks positiivsust, tolerantsust ja kannatlikku meelt. Väga tähtis on mõista last ja olla talle toeks, sealjuures peavad olema lastele seatud ka teatud piirid ja nendest tuleb kinni pidada. Lastele ei tohiks anda katteta lubadusi.

Sinu enda lasteaiakogemus (lapsespõlv).

Mina ei ole lasteaias käinud ja seega puudub mul ka sellealane kogemus. Lapspõlv moodus mul maal elades. Päevad veetsin vanema venna ja külalastega mängides. Kui tänapäeva lastel on probleem õue mängima minemisega, siis meil oli probleem tuppa tulemisega, sest nii põnev oli koos igasuguseid mängu mängida. Reeglina jõudsimme tuppa alles siis, kui otsima tuldi või läks juba pimedaks.

Millised on sinu huvid ja hobid?

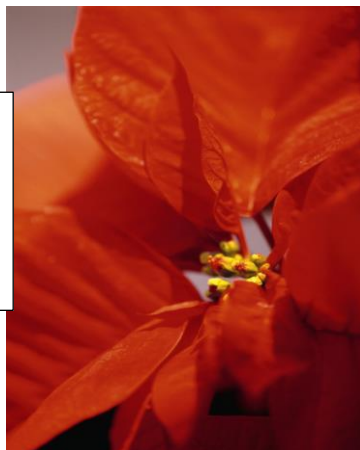
Huvisid ja hobisid on mul mitmeid. Kahjuks napib aega, et kõigiga süvitsi tegeleda. Väga meeldib teha käsitööd. Pingeid maandan aia- ja toataimedega tegeledes ning koertega jalutades. Üksteist aastat tagasi peale väikest muret liigestega, avastasin sportliku eluviisi ja seitse aastat tagasi, pärast abikaasa põlveprobleeme, rattasõidu. Rattahooajal koguneb mul igal aastal üle tuhande kilomeetri koos abikaasaga ühist vääntamist erinevatel rattamatkadel Eestis ja Euroopa riikides. Oleme vändanud Lätis, Soomes, Ungaris, Slovakkias, Prantsusmaale kuuluval Korsika saarel, lirmaal ning järgmiseks aastaks on juba osa matku ära broneeritud. Abikaasa on aidanud mul ka lasteaiatöötajate rattamatkadel marsruuti paika panna. Kui aega üle jääb, siis loen meeleldi populaarteaduslikke raamatuid loodusest, psühholoogiast, eneseabist ja loomulikult erialakirjandust.

Mida tahad veel endast rääkida?

Olen kahe täiskasvanud lapse ema ja ühele lapselapsele juba 11 aastat vanaema. Lasteaias töötamine on õpetanud mulle kannatlikkust ja rõõmustama lapse iga väikese õnnestumise üle. Soovin kõigile oma toredatele kolleegidele rõõmsat meelt ja palju päikest, siis hajuvad ka kõige mustemad pilved kiiremini.

**KALLID
DETSEMIKU
SÜNNIPÄEVA-
LAPSED,**

**PALJU, PALJU
ÕNNE, TERVIST,
ARMASTUST!**

2.detsember - **MARI KARIK** (majahoidja)

10.detsember - **AILI TAMM** (Kiisude rühma õpetaja-abi)

18.detsember - **KÜLLI NÕU** (üldruumide koristaja)

18.detsember - **ÕIE LUIGAS** (kokk)

26.detsember - **VAIMA VALNER** (Krõllide rühma õpetaja-abi)

31.detsember - **KAIE KAUP** (Kiisude rühma õpetaja)

Hingedepäev - 2. november

4

Katoliiklikus kirikukalendris kehtestati 1006. aastal 2. november hingedepäeva ehk uslike surnute mälestuspäevana. Eestlastel jääb hingedepäev hingedeaja sisse. Hingedepäeva on nimetatud juba 14. sajandi allikates, kuid tema tähistamine (nagu ka 1. november ehk pühakutepäev) on jäänud omauskumustele tugineva hingedeaja varju. 1990. aastatel levis tava süüdata hingedepäeval koduakendel ja kalmistul sugulaste haudadel lahkunute mälestuseks küünlad.

PEAME MEELES OMA LAHKUNUD LÄHEDASI

SÜGIS NAKSIPERES.

SÜGIS KÖNNIB KÕIKJAL RINGI,
SILMAILU MEILE KINGIB.
PÕÕSAIL, PUIL TA LEHTI
VÄRVIB,
SUVESOOJUST AINA KÄRBIB.

AIAS SÜGISANDE JAOTAB,
TAEVALUUK TIHTI PAOTAB.
LOOMI, LINDE TEAVITAB,
TALVE EEST NEID HOIATAB.
LAPSED RÕÕMSALT KUTSUB
ÕUE, JAHEDEUS EI POE NEIL
PÕUE, SEST ET TEGEMIST ON
HULGA, VAJA LEIDA TÕRUD,
PULGAD.

NENDEST SAAB SIIS LOOMI
TEHA, AGA NÜÜD VEEL VAJA
REHA. LEHEVAIP JU KATAB
MAAD, EI NEID SINNA JÄTTA
SAA.

MIDA VEEL VÕIKS ETTE VÕTTA?
KUHU BUSSIGA SAAKS SÕITA?
KRÖLLID, NAKSID KOKKU SAID,
MÕTTEID TULI PÄRIS HÄID.

VASTU VÕETI OTSUS RUTTU,
ENNE KUI LÄEB LOODUS TUTTU.
VÕIKS VEEL KADRIORGU
MINNA,
ENNE UURIKS BUSSI HINDA.
PUDRU SÕÖDUD, RUTTU RIIDE,
BUSS MEID OOTAB, NÜÜD ON
KIIRE.

SAMUELI ISA, LAHKE MEES
OOTASKI MEID BUSSI EES.
LAPSED BUSSI JUHATAS,
TURVAVÕÖSID KINNITAS.
MIKROFONIST TEATEID JAGAS
JA SIIS PARGI POOLE VURAS.

BUSSISÕIT LÄKS ÜSNA RUTTU,
AETI OMAVAHEL JUTTU.
TUNTUD KOHTI AKNAST
KAETI,
TRAMME, TROLLE SEGI AETI.

JA SIIS KOHAL PARGIS OLDI,
ESMALT TIIGI POOLE MINDI.
LUIGETIIGIL PARDIPERED,
HÜÜDSID MEILE „TERE!”,
„TERE!”.

PARDID TULID ÜHTSES REAS,
ÜKS MUST LUIKKI NENDE
SEAS.
LOOTSID VIST MEILT SAADA
SAIA,
SAIA PEALE ON NAD MAIAD.
SILT AGA KÕIKI HOIATAS,
MEILEGI MEELDE TULETAS.
„LINDE SÕÖTA SIIN EI TOHI,
TOIDULAUAKS NEIL
TIIGIVESI!”

SAMMUD SEATI LOSSIAEDA,
SEALSET ILU ISE KAEDA.
PURSKAV VESI, LILLED REAS,
PÕÕSAD, HEKID NENDE SEAS.
TURISTIDELE NALJA TEGI,
RÕÕMUST RÕKKAV
LASTEVÄGI.

NAERUSUUL NEID JÄLGISID,
KAUNEID HETKI FILMISID.
VEIDI JOOSTI AIAS RINGI,
PUHATI KA PARGIPINGIL.
ENDAST AEG PEA MÄRKU
ANDIS,
KIIRUSTAMA KÕIKI SUNDIS.
TEEKOND EDASI MEIL
JÄTKUS,
LEHESAHIN RÕÕMU PAKKUS.
SÜGISPÄIKE KAASA TULI,
PÄEVA KAUNIMAKS VEEL
TEGI.

KELLE KODU ON KÜLL SEE?
VALVURID MIKS UKSE EES?
KÜSIMUSI TULI RODU-
SEE ON PRESIDENDI KODU.

VAHTKOND TÄHTSAT TÖÖD
TEGI,
SEDA IGA LAPS SIIS NÄGI.
PÜSSIMEHED VALVES
SEISID,
TÄITSA TÕSISED NAD
NÄISID.

HÄRRA ILVES TÖÖLE
SÕITNUD,
LIPPKI MASTIST ALLA
VÕETUD.
LOSSI VAADATA VÕIB
EEMALT,
SISENEDA KORD SEAL
KEELAB.

JAAPANI AEDA KULGES
TEE,
ÜSNA KAUGEL OLI SEE.
AIAS SÜGISTÖÖSID TEHTI,
ONUD KÜHVELDASID LEHTI.

KAUNID VAATED AIAS
KÕITSID,
MULJED PARGIST HINGE
TOITSID.
PEAGI JÄLLE BUSSIS OLDI,
ÜHESKOOS SIIS KOJU MINDI.

EMAD- ISAD HUVI TUNDSID,
KUIDAS LAPSED PÄEVA
VEETSID.
ET REIS MEELDIS LASTELE,
KÕIGE TÄHTSAM OLI SEE.

/Sirje Reinla Naksid õpetaja/

Tulest targemaks koos päästjatega

MEENUTUSI NOVEMBRIST

Meenutame toredaid isadepäeva sündmusi rühmades ja loeme, mida toredat Naksid lapsed oma isadest arvavad:

ISSI NIMI ON MARTIN. TAL ON PRUUNID JUUKSED, KA SILMAD ON PRUUNID. VEEL ON TA PIKK. TALLE MEELDIVAD MUSTA VÄRVI RIIDED JA ORANŽI NAGU APELSIN VÄRVI PLUUSID. TEGELIKULT SEDA VÄRVI SÄRKI TAL POLE, AGA TALLE VÄGA MEELDIB SEE VÄRV. KODUS TEEB ISSI ARVUTIS TÖÖD, VAHEST EHITAB GARAAŽIS KOLLAST MAJA. ÕHTUL VAATAB TELEKAST SUURTE INIMESTE SAATEID. TÖÖ JUUREST TEEB TA LIHTSALT TÖÖD. TÖÖL KÄIB TA SELLEPÄRAST, ET TA ON SUUR INIMENE. KOMMI SEALT EI SAA, RAHA SAAB. RAHA EEST OSTAB ISSI SÜÜA. PRAEGU ON TAL RAHA OTSAS, TA RAISKAS RAHA ÄRA, SEST EHITAS MAJA. ISSILE EI MEELDI AUTODEGA MÄNGIDA, AGA MUL ON IGAV ÜKSINDA MÄNGIDA. MUL ON KODUS ÜKS MÕTE, ET MEID VÕIKS KODUS OLLA KAKS TÜKKI, AGA MUL POLE VÕLUKEPPI. ISSILE MEELDIS ENNE KRUNDIL KÄIA, AGA NÜÜD ON SEAL MAJA, NATUKENE ON VEEL EHITADA. MINU ISSI OSKAB VÄGA HÄSTI MAJA EHITADA. TOITUDEST TAHAB ISSI PUTRUSID, ERITI MANNAPUTRU, JUUA TAHAB ALATI MORSSI- TEGELIKULT TEGIN NALJA, TA JOOB KEEFIRI. AUTODEST MEELDIB TALLE MUST AUTO, TEGELIKULT ON SEE VOLVO. SPORTI TA TEEB KA - POKSIB, SEST TAL ON KODUS POKSIKOTT JA TALLE MEELDIB POKSIDA. INIMESED PEAVAD SPORTI TEGEMA, NAD ON JU SUURED. NALJU MEELDIB ISSIL TEHA, MITTE SUURI NALJU, VAID VÄIKESESI NING SIIS NAERAB TA ISE KA. KUI MA PAHANDUST TEEN, SIIS ON TA PAHANE. ISSI MÄNGIB MINUGA VAHEST KAARTE, TEGELIKULT OLEN MA KAARTIDE JAOKS VEEL LIIGA NOOR. KINOS KÄIME KA. MITTE KOGU AEG EI OLE ISSIT MUL VAJA, VAHEST NATUKENE, AGA KUI TA KURJUSTAB, SIIS EI OLE TEDA VAJA. MA ARMASTAN ISSIT. VAHEST ARMASTAN NATUKE, VAHEST PALJU, SEST TA MEELDIB MULLE. ÜHTEGI TARKUST EI OLE TA MULLE VEEL ÕPETANUD. ISSI EI OLE VEEL MULLE ÕELNUD, MIDA TA ISADEPÄEVAKS TAHAB. MA VAATAN JA MÖTLEN. MA LUBAN, ET KINGIN TALLE TÖÖRIISTA, AGA SEE ON ÜLLATUS.

MINU ISSI NIMI ON SVEN. TAL ON VÄIKESED JUUKSED, TEGELIKULT TAL EI OLEGI JUUKSEID, NATUKENE PISIKESED ON, SILMAD ON SINIST VÄRVI JA KÕHUST ON NATUKENE PAKSEM. TÖÖL KÄIB ISSI TÖÖD TEGEMAS, POLITSEIS KÄIB. KODUS LÄHEB ISSI PIKALI, SEST TAL ON JALAD NATUKE VALUSAD JA TA EI SAA KÕNDIDA. VEEL MEELDIB ISSILE ÕUES MURU RIISUDA JA SAUNAS KÄIA. KUI TA ISE TÖÖGA HAKKAMA EI SAA, SIIS KUTSUB EMME APPI. KUI ISSI KOJU TULEB, SIIS TA VAHETAB RIIDED, PANEB UUED RIIDED SELGA JA LÄHEB ÜLESSE TELEKAT VAATAMA. TOITUDEST MAITSEB ISSILE TATRAPUDER, LIHAPALLISUPP, MAGUSAT TA EI SÖÖ. VEEL JOOB TA TEED, ET TERVE OLEKS. ISSILE MEELDIVAD PUNAST JA ROHELIST VÄRVI AUTOD, AGA ME EI OSTNUD NEID AUTOSID, MEIL ON NATUKENE HALLIKAS AUTO, AGA NIME EI OLE VEEL TALLE PANNUD. TRENNI ISSI TEEB - JOOKSEB, ET TUGEVAKS SAADA, SIIS SAAB TA VEEL KIIREMINI JOOSTA. MINU ISSI NAERAB SIIS, KUI MA TEDA KÕDISTAN, AGA VAHEST ON TA VENNA PEALE KURI, SIIS ON TAL TÕSINE NÄGU EES. ISSIT ON VAJA, ET ME SAAKS KOOS PEREGA KOHVIKUS JA POES KÄIA. ÜKSKORD TA EI ÜTELNUD, ET POODI LÄHEB JA TA KÄIS NII KIIRESTI ÄRA. ISSIL ON VÄGA PALJU TÖÖD. EMME JA VENNA MÄNGIVAD MINUGA. MA ARMASTAN OMA ISSIT, SEST TERVE PERE ARMASTAB TEDA. ISSI ON MULLE ÕPETANUD, ET JUHTMEID EI TOHI PUUTUDA. ISADEPÄEVAL TAHAN TEMALE KINKIDA RAAMATU, SOOVIDA: „PALJU ÕNNE!“ JA VEEL LUBAN, ET TA VÕIB MULLE VAHEL SÜÜA TEHA.

MINU ISSI NIMI ON ERKO. TA ON PIKK, PAKS EI OLE. TAL ON MUSTAD, LÜHIKESED JUUKSED, SEST MEESTEL EI OLEGI PIKKI JUUKSEID. TEGELIKULT OLEN MA NÄINUD NIISUGUST MEEST, KELLEL ON PIKAD JUUKSED. NÄOST ON ISSI VAHEPEAL RÕÕMUS, VAHEPEAL MOSSIS. VEEL ON TAL SINISED SILMAD. KUI ISSI ON TOAS, SIIS ON TAL SELJAS LÜHIKESED PÜKSID JA PLUUS - TEAD JU KÜLL. TÖÖL TEEB ISSI ARVUTIS TÖÖD, KAS ÜKSKORD TULEB TÖÖD VÕI EI TULE. MUIDU EI SAA TA RAHA. RAHA EEST OSTAB ISSI SÜÜA- KÕHT JÄÄB JU MUIDU TÜHJAKS JA SIIS JÄÄB VAESEKS. KODUS MEELDIB ISSILE MAGADA, TA ON UNIMÜTS, VEEL VAATAB TA ARVUTIST SÖÖGIASJU. MEIL EI OLE ÜHTE SÖÖGIASJA- PANNI. ISSILE EI MEELDI KORISTAMINE, MEIE KORISTAME. ISSILE MEELDIB PUHKEPAUSIL KÄIA, SEAL SAAB TA PUHATA JA SEAL TA KÄIBKI KOGU AEG. ISSILE MEELDIB SUURTE SÕPRADEGA OLLA. TOITUDEST MAITSEVAD TALLE FRIIKARTULID JA VERIVORSTID, JOOKIDEST ÕLU. KOOS ME MÄNGIME KULLI, PEITUST. ISSI VÕTAB MIND TARTUSSE KAASA JA KOOS KÄIME KA POES. ISSI TAHAB, ET MA PEAN OMA SÜNNIPÄEVA KODUS, SEST BATUUDIKESKUSESSE EI TAHA TA MINNA. AUTODEST MEELDIB TALLE TUMEROHELINE AUTO, AGA TA SÕIDAB EMME AUTOGA. EMME SÕIDAB AGA JÄLLE ISSI AUTOGA. SPORTI ISSI TEEB, TA HÜPPAB KAUGUST JA TÕSTAB ÜHTE RASKET KONKSU. TA PEAB SPORTI TEGEMA, MUIDU LÄHEB TA PAKSUKS. ISSI NAERAB SIIS, KUI LAPSSED TEEVAD TALLE KÕDI. KUI ME ÖÖSEL ÜLESSE TÕUSEME, SIIS ON ISSI KURI. ISSIT ON VAJA, SEST MUIDU EI SAA SÜÜA JA EI SAA ÜHTE MÄNGUASJA KÄTTE, ISSI ULATAB. MA ARMASTAN TEDA, SEST TA ON EMMEST KIIREM SPORTLANE. ISSI ON MULLE ÕPETANUD KÄEKÕVERDUST TEGEMA. ISADEPÄEVAL KINGIN ISSILE KAELALIPSU JA ÜTLEN: „PALUNI!“ VEEL LUBAN ISSILE OLLA HEA LAPS - TEEN NEID ASJU, MIDA TA LUBAB.

JAHIMEES VIIS NAKSID KABERLA METSA.

On pühapäev tore päev, tore päev,
siis isa töölt koju jääb, koju jääb.
Ja terve päev igal pool, igal pool,
me käime koos üheskoos, üheskoos.

Nagu ütlevad H. Karmo tõlgitud luuleread, nii otsustasid ka Naksid rühma emad, et võiks üheskoos valmistada isadele isadepäevaks ühe toreda ja meeldejääva üllatuse. Rasmuse ema Ringa väljapakutud plaan isad ja lapsed jahimehe eestvedamisel metsa viia, tundus põnev olevat. Mõeldud, tehtud ja oktoobrikuu viimasel pühapäeval vurasidki kõik suured ja väikesed naksid Kaberneeme poole. Kaberlas, Metsaoja bussipeatuses ootas meid jahimees Anti. Kogunemine võttis veidi aega, sest kõigepealt tuli auto ära parkida, siis toidumoon seljakotiga selga võtta ja kõige lõpuks pereliikmed kokku koguda, sest üritusest võtsid osa – emad ja isad, nii suured, kui ka väikesed õed ja vennad, ning isegi päris beebid. Kõige noorem matkasell oligi meil kahe kuu vanune Martini vend Marvin.

Esmakohtumine jahimehega tekitas sellise müstilise tunde, nagu oleks kohtunud hoopis tõelise „metsavanaga” – seljas kandis ta rohelist ja pruuni laigulisi riideid, peas suurt laiaäärelist mütsi ning käes oli tal suur, massiivne, pisut kõver matkakepp. Jahimehe sellise välimuse kohta arvasid hiljem rühmas lapsed, et loomad peavad teda suureks muruhunnikuks (Samuel) või et ta peabki selliselt riides käima, sest ta on jahimees ja siis loomad ei näe teda (Rael).

Enne matkatee minekut vestles jahimees laste ja vanematega, selgitades kõigile, milliseid reegleid tuleb metsas viibides järgida. Kõige olulisem meeldetuletus oli mõeldud lastele, et vanematele teatamata ei tohi metsa minna ja et väikesed lapsed ei tohi üldse üksi metsa minna. Samuti said kõik kohalolijad teada, kuidas tuleb käituda, kui juhtud metsas ära eksima. Et lastele jäid paljud õpetussõnad kenasti meelde, selgus mitu päeva hiljem lasteaias ühise jutuajamise käigus. Karina: „Peab jämeda oksaga vastu puud taguma ja jooned tuleb tee peale joonistada ning peitu ei tohi pugeda”. Samuel: „Taguma peab puud jämeda kepiga pikkupidi ja auto häält tuleb kuulata”. Ralf Hendrik: „Pulkadest tuleb nooled teha”. Marcos: „Käbidest võib ka nooled teha.” Rael: „Emmele ja issile tuleb vastu hüüda, kui kadunud oled.” Inessa: „Emmele ja issile tuleb alati ütelda, kui kuhugi lähed.”

Õpetussõnad peale loetud oligi aeg teele asuda. Kes jooksis- kõndis ise, kes oli ema-isa näpuotsas, kes süles, kes kukil, kes matkakärus- nii meie matkajate pikk rivi metsarüppe kaduski. Kui kiiremad olid juba kaugele eest ära liikunud, oodati viimaseid ikka aeg-ajalt jälle järele, mis sest, et vahepeal venis matkajate rivi ikka päris pikaks. Väikesi peatusi tehes jagas jahimees jälle kõigile uusi metsatarkusi, mida paljud koheselt praktiliselt järele proovisid teha. Enamusele oli ikka suureks üllatuseks, kui vali ja tugev on kõmin, kui jämeda oksaga vastu puud pikkupidi taguda.

Ja siis alles põnevaks läks. Mets muutus tihedamaks, süngemaks, ilm pimedamaks, hakkas sadama tihedat uduvihma. „Nüüd oleme jõudnud nn „mägralinnaku” juurde!” teatas Anti. Saime teada, et siin metsa all, urgudes, talvituvad paljud mägrapered. Kuna nad praegu veel sügavas talveunes ei ole, siis tohib nende territooriumil viibida, aga sellegipoolest tuli meil nende urgude juurest kiiresti eemale liikuda. Veel saime

teada, et kuna ilmad on soojapoolsed, siis jätkuvalt käivad mägrad metsa all tõuke, ussikesi, marju, juuri maiustamas. Kuna ta on ööloom, siis inimene näeb teda harva. On kindlaks tehtud, et mägrad elavad perekonniti koos mitmekorruselistes ja paljude avadega urgudes. Enne talveunne jäämist sulgevad nad lehtede ja mullaga urgude „välisused”. Mägrad ärkavad märtsis.

Meie teekond jätkus - ei kurdunud väsimuse üle, ei seganud vihmababinad, aga värskes õhus liikumine tekitas kõhus näljatunde. Ja mis tore üllatus - olimegi jõudnud

lõkkeplatsile. Edasi palus jahimees lapsed appi lõkkematerjali koguma. Selleks sobisid hästi kuuskede alumised kuivanud oksad. Vanemad aga hakkasid toidupoolist lõkkel küpsetamiseks ette valmistama. Kuna vihma sadas, siis tuli lõkke süütamisel kasutada tikke ja meil kõigil jäi nägemata, kuidas toimus tuletegemine esiisade ajal.

Jahimehe käes käis lõkke süütamine hästi kiiresti ja peagi mattis lõkkesuits laagriplatsi. Seni, kui emad vorstikesi lõkkel küpsetasid, viis Anti lapsed ja isad metsa värsked kuuseoksi tooma. „Nüüd hakkame onni ehitama, kas tahate?” küsis Anti. Loomulikult taheti. Veidi selgitamist, ettenäitamist ja onn valmis oligi ning võis aga julgelt sisse pugeda. Ise tehtud, hästi tehtud võis onni tegemise lõppenuks lugeda ja kõige tähtsam, vihm ei sadanudki sisse, tähendab oksad olid õigesti paigutatud, arvas Anti. Onn valmis, oli ka aeg sööma asuda. Nüüd oli aega ka lastel ja isadel ise vorstikesi soojenda lõkketulel. Joogiks aga pakkus jahimees kõigile omavalmistatud kanarbikuteed. Hea oli!

Kõhud täis, laagriplats ära koristatud, lõkketuli järele jäänud teega ära kustutatud võis Naksipere teekond jätkuda. Kõige ees liikus jälle jahimees, kes tegi mullale ja liivale aeg- ajalt noolekesi, et viimasedki matkajad metsast välja oskaksid tulla. Nüüd hakkasid mõned matkajad ära väsima, aga küll oli hea, et isad olid käepärast võtta. Väike peatus, hopsti kukile ja teekond jätkus.

Aga jahimehe üllatused jätkusid ja veel põnevamaks läks. Lapsed, emad, isad said näha koprahambaid ja katsuda päris karu- ja ilvesenahka. Kas tõesti on karul nii pehme karv ja nii pikad ja teravad küünised? Kas kopra hambad ongi lausa oranži värvi? Kas ilvesel ongi kõrvade otstes tutikesed? Need olid küsimused, mis said peagi vastused. Seda signat-saginat jahimehe ümber jätkus päris tükiks ajaks. Hommikupoolik Kaberneeme metsa oli möödunud kiiresti ja aeg oli asuda koduteele. Siinkohal tänusõnad Ringale ja Antile huvitava ja hariva metsaseikluse eest! Nakside perepäeva võib kokku võtta Martini isa sõnadega: „Oleks me kodus olnud, poleks me küll sellise ilmaga õuegi läinud ja lastel oleks lubanud olla kas arvutis või teleka taga, aga nüüd on terve pere metsas matkamas.” Lasteaias aga kirjeldasid lapsed mitu päeva hiljem vanemate muljeid matkast: „Mõlemad ütlesid, et nii tore oli seal olla” (Rael); „Lõbus oli!” (Jarek); „Tervele perele meeldis”. (Ralf Hendrik); „Emme ja issi tahaks veel sinna minna.” (Karina)

Lõpetuseks sobivad hästi lauluread H. Karmo laulust „Pühapäev”

Ja hilja õhtul, kui päev on läbi,
on jalad kõigil meil üpris väsind.

Kuid sellepärast ei keegi ohka,
sest saadud rõõm kaalub palju rohkem.

Muljeid teguderohkest pereüritusest vahendas Nakside õpetaja Sirje

Naksid
üheskoos

JAHIMEES

METSA-
TARKUSI
ÕPETAMAS

VÄRSKE ÕHK TÕI HEA ISU

ISA EI VEERI
Heljo Mänd

ISA AJAB HABET,
ISA MÄNGIB KABET,
ÜHTKI TÖÖD EI VEERI,
SEINA TAPETSEERIB,
AKNAID-UKSI VÄRVIB,
HEKITARA KÄRBIB,
KASTAB AEDA, NIIDAB,
LAPSE LAULU KIIDAB.
TÕSTAB LAPSE ÕHKU,
MÕÕDAB RÕÕMURÕHKU.

ISADEPÄEV MIKIDE RÜHMAS.

Lastekirjanik H. Mänd on oma luuletuses tabanud otse naelapea pihta. Laste ütlused oma isa kohta räägivad just sellest, et isa on töukas ja asjalik, kuid samas on ta põnev mängukaaslane ja vahva müraja. Laste ja isade rõõmurõhu tõstmiseks korraldasime sel aastal isadepäeva tähistamiseks orienteerumis- mängu Tabasalu looduspargis. Osaliste kohtumispäigaks oli 6. novembril, kell 16.30, looduspargi väravaesine. Kui nüüd hästi järele mõelda, siis novembris läheb kella viie ajal juba pimedaks! Nii mõnigi võib küsida, et mis seal pimedas märjas metsas siis ukerdada! Aga just see asja põnevaks tegigi, et rajale suunduti taskulampidega. Korraldajatele väga meeldivaks üllatuseks, vaatamata küllaltki varajasele kellajaajale ja pidevalt ähvardavale vihmaajale, kogunes väga palju isasid koos oma lastega. Alustuseks rivistuti ühte viirgu ja loeti paarideks. Nõnda saime kaks gruppi, kes asusid kaardi järgi pimenevas metsas mööda Inglise miili tee.. Üks seltskond ühes suunas ja teine vastupidises suunas. Punkte, kus mingi ülesanne ootas, oli õige mitmeid. Tuli laulda, lahendada ristsõna, tähtedest kokku panna sõna, ja sooritada jõu- ja ilunumbreid. Lõpp-punktis ootas üllatus õunakoti näol. Samal ajal kui isad-lapsed metsas seiklesid, kattus loodusraja lõkkeplatsil laud hea ja paremaga. Süttisid tõrvikud ja taevatähed, taamal ergasid Tallinna tuled. Oli natuke müstiline, põnev ja meeliterutav. Kõik teelised jõudsid kenasti tagasi ja oligi aeg isasid tervitada. Lapsed said kiiresti kätte endavalmistatud kingitused ja pidulikum hetk võis alata. Kõlas H. Männi luuletus ISA EI VEERI ja seinaplaadid leidsid tee tähtpäevalisteni. Küsimuse peale, kuidas need tehtud on, vastasid lapsed: põletasime ja tossu tuli ka. Ja õigus neil oli, sest põletusaparaadiga töö tegemisel suitsu tõesti veidi tekib. Tee ja soolane stritsel täitsid kõhtu, maiuseks olnud kaneelisai kadus hetkega.

Aitäh kõigile isadele, kes selle retke rõõmsalt kaasa tegid! Tänud ka Oskari emale kaneelisaiade eest ja Oskari vennale Robertile ristsõnade koostamise eest! Üllatusõunte ja soolase stritsli eest suur tänu meie õpetaja abile Mariannele. Tee valmis lasteaias kokatädi Õie käe all, aitäh! Lauda katta ja tõrvikuid sättida aitas Grete-Liisa ema, aitäh! Koos oli tore olla!

Mikide rühma õpetajad: Anneli ja Liis

Külaskäik Kadriorgu

Ühel novembrikuu hommikul viis buss Muumipere suured ja väikesed järjekordsele väljasõidule. Seekord võeti suund Kadriorgu, kus meid ootas ees põnev hommikupoolik presidendilossis. Kui kogu seltskond bussist välja oli pudenenud, luigetiigi ääres tuntud linnud üles loetlenud ja päikesekella järgi aega arvata proovinud, jõudsimegi lossiesisele platsile. Laste ootusärevus oli suur. Jalutasime veidi lossi ees ja jälgisime, kuidas paraadukse kõrval seisavad auvalves sõdurid. Poistele oli see lausa arusaamatu, kuidas nad küll suudavad ilma silmaga pilgutamata seal niimoodi paigal püsida?

Peagi oli aeg juba nii kaugel, et võisime uksekella helistada. Kõigepealt pidime end tutvustama, kes me oleme ja milleks me sinna majja tulla tahame. Kui kõik need jutud räägitud said, alles siis lubas turvamees meid edasi astuda. Kohe ukse taga olid turvaväravad, kust lapsed said, muidugi ilma probleemideta, läbi minna. Aga need, kellel peas halvad mõtted, sealt küll edasi ei pääse! Ka meie õpetajad pidid esitama ID- kaardid, enne kui neid edasi lubati. Kui olime end üleriistest vabastanud, juhatati meid väikesesse hubasesse ooteruumi, kust meid pidi edasi saatma giid. Muidugi ei lasknud ta ennast kaua oodata, vaid sealt ta juba naerusuiselt tuli ja tutvustas ennast tädi Vaikena, et siis ühiselt edasi liikuda.

Kõigepealt läksime fuajeesse, kust viis teisele korrusele paraadtrepp, mida mööda kõnnib tavaliselt meie president ja kõik need, kes seal majas töötavad. Siin andis giid meile ülevaate hoone saamisloost. Uudiseks oli kõigile see, et loss ei olegi tegelikult loss, vaid presidendi kantselei ja ta oli kohe algusest peale mõeldud presidendile töö- ja elukohaks. Selle maja lasi ehitada meie esimene president Konstantin Päts alles 75 aastat tagasi. Mis veel huvitav, et kogu maja ehituseks kasutati ainult meie oma rahvuskivi- paekivi, kuigi kõik nägi välja ja oli töödeldud nii nagu oleks tegemist marmoriga või mõne teab-mis kalli ehitusmaterjaliga. Trepimademelt nägime ka õiget lossi, mis asub kõrval ja kus on praegu kunstimuuseum.

Kui trepihallis olid jutud räägitud, viidi meid presidendi adjutandi ruumi, kes hoolitseb külaliste eest nii kaua, kuni president oodatavat vastu võtta saab. Selle ruumi seinal olev ilmatu suur mõök pani meie poiste silmad särama ja nii mõnigi tahtis samasuguse omanikuks saada.

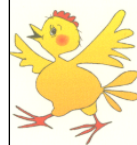
Järgmises ruumis rääkis Vaike, et siin annavad Eestisse tulevad saadikud meie presidendile üle volikirju, mis lubab neid meie riigis töötada. See on aga nii tähtis sündmus, et sageli kantakse seda ka teleris üle ja seetõttu oli ruum nii mõnelegi uudiste saate jälgijatele tuttav. Ka meie jaoks oli Vaikel valmis pandud uhke rohelisest sametist kuldkirjadega ümbrik, mille sees olulised teated nii uue saadiku kui eelmise saadiku tagasi kutsumise kohta. Proovisime üheskoos lugeda, mis seal kirjas võiks olla, aga see ei õnnestunud küll kuidagi! Tähed ei olnud hoopiski niisugused nagu meie oleme õppinud ja pealegi tuli lugemist alustada teiselt poolt, mitte nii nagu meie harjunud oleme.

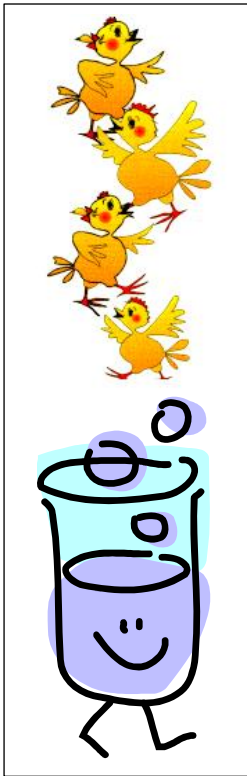
Nüüd olime jõudnud kõige olulisema toa ukse taha- järgmisena sisenesime ruumi, mis on maja süda-presidendi töötuba. Seal võtab president vastu meie riigi külalisi ja räägib nendega tähtsaid tööjutte ja kui uus aasta saabub, siis just selles ruumis esineb ta oma uusaastakõnega. Hoones ringi käies paistsid silma paljude suursuguste meistrite tööd! Kõik hiiglasuured ukse, lauad, toolid, kogu mööbel oli tehtud hoole ja armastusega, kaunite mustrite ja ornamentidega kaunistatud. Isegi tapeet, mida meie oleme harjunud poest ostma, oli valmistatud kangast, millesse olid sisse pressitud riigi sümboolika elemendid.

Lapsi aga huvitas muidugi, kas president ise ka parasjagu kuskil ringi liigub. Kahjuks olid teda tööülesanded sellel päeval mujale viinud. Lohutuseks näitas giid meile portreesid meie kõikidest riigijuhtidest ja nii mõnigi laps tundis ära nii Konstantin Pätsi, Arnold Rüütli, Lennart Meri kui ka Toomas Hendrik Ilvese. Ega muud ei jäänudki üle, kui tänada Vaiket ja alustada tagasiteed. Muljeid ja arutelusid nähtu- kuuldu üle aga jätkus veel õige mitmeks päevaks.

Et meil üldse niisugune harukordne võimalus oli, tänab kogu muumipere Mirjami ema Annelid, kes selle toreda külaskäigu meile organiseeris.

Muumide õpetaja Marju

TEADUST ON TORE TEHA

Selline on OÜ Kolm Pörsakest teadushimuliste noorte hüüdlause. Ühel novembrikuu kuuendal kuupäeval otsustasid Muumikad, noored „teadlased“ endale külla kutsuda. Toimus perepäev, kus tähelepanu oli suunatud eelkõige isadele. KARL-HENDRIK JA MARTIN olid meile ettevalmistanud huvitava teadusetenduse, kus kõik soovijad said ka ise kaasa lüüa. Katsed, mida noored hakkajad poisid läbi viisid olid lihtsad, lastepärased ning kõik komponendid, mida katsete käigus kasutati pärinesid meie igapäevasest elust. Nagu näiteks: munad, tärklis, toiduõli, vesi, nõudepesuvahend Fairi.

Kõige suuremat elevust lastele tekitas katse kuiva jääga, kus kasutati efekti andmiseks ka nõudepesuvahendit. See tekitas vahtu ja mullikesi, mida sai näpuga puruks põmmutada. Huvitav oli katse, kus grillik oli vaja torgata läbi õhupalli nii, et õhupall terveks jääks. Selleks kasutati toiduõli ja oh imet jäigi õhupall terveks. Kuigi mõnel väikesel katsetajal juhtus ka nõnda, et õhupall ei pidanud pingele vastu ja tegi ehmatava paugu. Kuid ka see pakkus lastele lõbu ja lusti ning ei kahandanud sugugi uuesti ja uuesti proovimist.

Katseid said ka isad koos lastega proovida. Tore ja põnev perepäev lõppes ühise väikese söömaajaga. Kõik selle vahva ürituse jäädvustas videofilmile Toomase ema. Aitäh talle. Täname ka vahvaid teaduspoisse toreda etenduse eest, aitäh ka emadele ja isadele, kes üritusest aktiivselt osa võtsid. Muumide õpetaja Helin

Piilude isadepäev

Meie väikeste Piilude isadepäevapidu toimus teisipäeval 12.novembri õhtul. Väikesed Piilud olid valmistanud koos kasvatajate Marika, Lea ja tädi Piretiga ette uhke programmi. Oli õpitud selgeks armsad luuletused ja lauldi koos isadega lastelaule, mis tõid igale isale meelde nende lapsepõlve. Meisterdati toredaid mänguväljakute atraktsioone ja teisi vahvaid kujakesi.

Nii isad kui lapsed lasid oma fantaasial lennata ja nii valmisid suurepärased kiiged, turnimispuud, jalgpalliväljak ning seened ja puud. Lõpetasime õhtu väga maitsva kringli söömisega ja laste kingitustega issidele, milleks olid vahvad lipsud, mis tegid nende kandja uhkeks isaks, eriti uhkeks aga oma väikeste PIILUDE üle.

Lapsevanem Kristi Mets

Isad ja
vanaisad
Piiludes
meisterdamas

Harjumaa tervisekonverents 2013 „Märka, hooli ja hoia“

8. novembril said Keilas kokku Harjumaa tervistedendavate lasteasutuste esindajad. Päev algas hommikukohvi ja tervislike suupistetega. Keila Linnavalitsuse saal täitus energiliste ja rõõmsameelsete inimestega ning Maris Liiders, Harjumaa terviseedendajate koordinaator, tervitas kohaletulnuid, et anda kohe sõna esimesele esinejale.

Harjumaa tervisekonverentsil „Märka, hooli ja hoia“ võtsid sõna mitmed oma ala eksperdid. Fookuses oli inimeste vaimne tervis ning seda nii abivajaja kui ka aitaja seisukohast.

Maarja Punak, Politsei- ja Piirivalveameti veebikonstaabel, andis ülevaate küberkiusamisest, mille toimepanemiseks kasutatakse erinevaid tehnilisi vahendeid. Kõneleja pani südamele, et peame julgustama lapsi oma kiusamisest teatama vanematele, sõpradele, politseile. Maarja Punak andis internetiaadressi, kust leiab rohkem infot antud teema kohta (<http://www.targaltinternetis.ee/>). Probleemide korral võib teatada maarja.punak@politsei.ee.

Järgmisena võttis sõna Harjumaa turvalisima kooli tiitli saanud Kuusalu Keskkooli direktor Vello Sats. Ta ütles, et nende kooli missioon on: võimaldame igale õpilasele hea hariduse turvalises keskkonnas. Selleks peavad olema paigas eesmärgid, väärtused, tööülesanded, vastutus ja tegutsemine.

Liis Tamman tutvustas Turu ülikoolis välja töötatud programmi, mille alusel viiakse 2012.-2014.a.Eestis 20-nes koolis läbi pilootprojekt „Kiusamisvaba kool“ (KiVa). Märksõnadeks sellel projektil on: märkamine, olukorra hindamine, koostöö KiVa rühmaga ja sekkumine. Hetkel on Harjumaalt programmiga ühinenud Tabasalu Ühisgümnaasium ja Laulasmaa kool.

MTÜ Perekeskusest Sina ja Mina oli tulnud vestlema Ly Kasvandik teemal „Sotsiaalsed oskused kui ühed olulised laste vaimse tervise alustalad“. Muuhulgas ütles esineja, et lapse arengu toetajad on eelkõige vanemad. Laps, keda on täiskavatu poolt kuulatud, oskab kuulata ka täiskasvanuid. Laps, kes tunneb täiskasvanute poolt selgeid piire, õpib nendega arvestama ja oma vajadusi õigeaegselt väljendama. Laps, kes tajub, et temaga arvestatakse ja tema tundeid mõistetakse, mõistab ka teisi ja on valmis teistega arvestama.

Peale maitsvat lõunasööki kohtusime Jüri Kaigiga Eesti Unemeditsiini Seltsist, kes rääkis une kvaliteedist, mis on oluline vaimse tervise mõjutaja. Ettekandja rõhutas, et uneprobleemidesse tuleb suhtuda väga tõsiselt ja nendega tegeleda (uneapnoed põeb 10% elanikkonnast). Ta märkis, et normaalne uneaeg täiskasvanul on ca 8 tundi, uinumisaeg võiks olla 10 minutit.

Muusikast kui vaimse tervise toetajast tegi ettekande Heili Talbak. Muusikateraapiat kasutatakse psühhoteraapias, geriaatrias, erivajadustega inimeste ravimisel jne. Kasutatakse lõdvestavat (ühetaoline, voolav) ja stimuleerivat (vahelduva meloodiaga, mis pole etteaimatav) muusikat. Meie jaoks oli esinejal kaasa võetud torukellad, mille rahustavat mõju saime ühiselt nautida.

Pereterapeut Meelike Saarna rääkis isiklikust psühhohügieenist, et teisi aidates mitte ise läbi põleda. Ta tõdes, et piisavalt hea ema on see, kes hoolitseb oma lapse eest ja hoolitseb piisavalt ka enda eest. Igal inimesel peab olema keegi kellele toetuda. Üks olulisemaid küpse isiku tunnuseid on see, et tema emotsionaalne funktsioneerimine ei ole sõltuv ümbritsevate inimeste läbielamistest. Ta oskab end kaitsta teiste inimeste valu ja kannatuste eest (Mare Pork). Ühtegi inimlikku tunnet pole võimalik vältida, aga kõiki tundeid on võimalik mõista ja valitseda (Phil Mollon). M. Saarna rõhutas, et oluline on kuulata tundeid, et aru saada vajadustest ning kindlasti tuleb lastega tunnetest rääkida. Huvitava päeva lõpetuseks kuulutati välja Harjumaa Tervisetegija 2013, kelleks osutus Kehra Sotsiaalkeskuse tegevusjuhendaja Anu Kirsman. Harjumaa Tervisetegija tiitel anti sel aastal välja esmakordselt. Tiitliga soovitakse tunnustada inimesi, kes oma tööalase või ühiskondliku tegevusega on olnud eeskujuks ning panustanud silmapaistvalt harjumaalaste tervise parendamisse ja väärtustamisse paikkonna tasandil. Harjumaa Tervisetegija tiitlile esitati kokku kümme avaldust.

Täname korraldajaid sisutiheda ja ladusa korraldusega päeva eest!

Tabasalu lasteaed Tibutare õpetajad

Marju Kuusmaa ja Anneli Tammik

JA JÄLGIVAD TAMMEDE KASVAMIST

Tammed kui sümbolid

Sümbolväärtuse kujundab enamasti pärimus, mida juba kuulsaks saanute puhul trükisõna ja meedia omakorda võimendab ning kujundab. Suur üksik puu on maastikus pilgupüüdja ning üksiti nagu märklaud, mis rahvajutte paljude inimpõlvade vältel enda külge tõmbab. Nt Kernu kadaka ja Viiralti tamme olevat istutanud Rootsi kuningas, **Rannamõisa tamme aga keisrinna Katariina**. Lehmja tammikus on tegemist puuks muutunud pulmalistega ning puudest arvatakse raiumisel voolavat verd. Mõnegi puu puhul on kõneks ohverdamine, raiekeeld jm pühakspidamisele otsesõnu viitavad motiivid. Puude puhul on olulised parameetrid ka jämedus, kõrgus ja vanus, mille alusel on hea "edetabeleid" koostada. /Autor: Mari-Ann Rimmel, Eesti Kirjandusmuuseumi teadur/

 RMK Aegviidu
 looduskeskuse poolt
 Harju- ja Järvamaa
 lasteaedadele
 korraldatud konkursi
**"Meisterdusi
 metsast" 2013**
 tulemused:

Konkursile saadeti 98 looduslikest materjalidest meistritööd seitsmeteistkümnest lasteaiaast. Sellest 8 Harjumaalt ja 9 Järvamaalt.

Kõige aega nõudvama töö auhind Tabasalu LA Tibutare Mikide rühm päikeseprindi kolmiktöö „Sügis“ eest.

Näitus konkursitöödest on Aegviidu looduskeskuses avatud veebruari keskpaigani ja pilte mõningatest töödest saate näha kodulehelt: <http://loodusegakoos.ee/metsakool/konkursid/meisterdusi-metsast>

Kõik lasteaiaad on oodatud meie talviste tasuta programmidele „Hundiretk“ või „Talvelinnud“ ning kevadisele programmile „Kes elab metsa sees“.

Tibutare tublide kunstihuviliste lastega võtsime osa Tšehhi rahvusvahelisest kunstikonkursist Lidice 2012 ja Lidice 2013. Artiklit eelmise aasta konkursi kohta saab lugeda Kuldmunast nr.28, mis ilmus märts 2012. Selle aasta teemaks oli "Minu riigi traditsioonid ja pärand". Sellest lähtuvalt sai valitud viie lapse tööd teemadel vanalinn, vabaõhumuuseum ja laulupidu.

Taavi Roosaare 6a. „Vanalinn“

Gerda Guštšin 6a. „Vanalinn“

Adeele Vaik 7a. „Laulupidu“

Lisette Felding 7a. „Vabaõhumuuseum“

Liisi Leemets 7a. „Laulupidu“

Sipsikud joonistasid õppekäigul omandatud teadmiste põhjal ja väga raske oli valikut teha, sest kõik tööd olid omanäolised ja huvitavad. Taavi joonistas oma pildi sini- must valgetes värvitoonides ja see saigi antud juhul otsustavaks. Gerda töö võlus oma isikupära ja põhjalikkusega.

Lisette guaššidega maalitud ja kahvliga täiendatud õlgkatusega taluhooned olid nagu päris, samuti Adeele laulupidu kajastav pilt, kust ei puudunud tuli, tantsijad ja palju rahvast. Liisi oskas maalida lauljatele suurepäraseid rahvariideid ja anda edasi peomeeleolu.

Kuna konkurss on rahvusvaheline, osa võttis 68 riiki ja reeglina töid ei tagastata, siis saatsingi seekord vaid 5 tööd. Oman 30 aastast kunstiõpetaja staaži ja olen koos lastega osa võtnud paljudest erinevatest kunstikonkurssidest, aga nii meeldivat ja erilist kogemust pole olnud. Nimelt tunnustas žürii Taavi tööd ja Tšehhi suursaadik Richard Kadlčák soovis isiklikult auhinna üle anda.

Otsustasime koos Leaga, et kõige sobivam oleks üritus läbi viia kunstitegevuse ajal. Mõeldud, tehtud. Nädala teema oli ka igati sobiv- "Vana aja lood". Joonistasime õlgkatusega taluhooneid ja kõike sinna juurde kuuluvat.

Kunstitegevuse juhatas sisse mänguline osa- muusikapala Näpupolka saatel aia ehitamine ja käesoojendusharjutused. Lapsed joonistasid hoolega, kas latt- või kivieeda ja külalised jälgisid meid huviga. Kui kunstitööd valmis, algas pidulik osa. Suursaadik andis Taavile üle diplomi ja kingituse, tänas kõiki asjaosalisi võimaluse eest viibida meie tegevuses ja kutsus osalema järgmisel võistlusel. Antud konkursist võttis tema sõnul osa 26 000 last. Tubli saavutus, Taavi!

Täna kõiki Sipsikute lapsi, kes kunstitegevusest osa võtsid ja Taavi üle rõõmu tundsid, olite suurepärase! Lubasin kindlasti osa võtta, sest teema on suurepärase- "Pere talumajapidamine" või "Meie aed ja põld".

Köögi- ja puuviljade ning erinevate loomade joonistamine on lastele meelepärane tegevus, ka pisematele.. Tahaksin, et kõik rühmad, mida juhendan, oleksid esindatud.

Ei saa ju loorberitele puhkama jääda!

Kunstiõpetaja Ave

VÄÄRTUSTEKOTIKE TARKUSETERADEKS

TIBUTAREL OLI SÜNNIPÄEV

HÜPIK

Hüplik on armas, rõõmsameelne ning teadmishimuline kass kellele meeldib väga hüpata. Sellest ka see nimi tal. Hüplikul on tulemas tema elu esimene- viie aasta juubel. Ees ootab suur sünnipäevapidu koos paljude heade sõpradega. Kuid on üks aga- nimelt on Hüplik üsna isepäine ja tihtipeale ei arvesta sõpradega.

Selline suhtumine kurvastab sõpru ja teeb nad Hüpiku vastu umbusklikeks. Nii algab see lugu, mis sai alguse ühe väikese poisi sulest, kes käis kunagi seitse aastat tagasi Muumikate rühmas, kui rühmalt ilmus raamat „Jutukelder“.

Kõik Jutukeldri lood on tihedalt seotud meie igapäevase eluga ning lisaks sellele on igas jutus peidus ka üks tarkusetera. Kuna lasteaias on saanud traditsiooniks, et igal aastal lasteaias sünnipäevaks etendavad õpetajad ühe lavastuse lastele, siis tuli teha juttude hulgast valik. Natuke kaalumist ja otsustatud ta oligi. Valituks sai jutt Hüplik. Kuidas lavastuses sündmused edasi arenesid ning missuguse tarkusetera lapsed kaasa said, seda vaatasid ja kogesid kõik väikesed tibatarelased 10. novembril. Seoses vääruskasvatuse edendamise lasteaias pakkusime üheskoos välja idee sellest, kuidas tarkuseterad lastele lähemale tuua ja paremini mõistetavaks teha. Selleks puhuks valmisid toredad väärtuste kotid, kus peal meie oma vääruskasvatuse logo. Peale lavastuse vaatamist sai iga rühm kaasa oma väärtuste kotikese, kus sees seesama tarkusetera, mis lavastuses peidus. See kõlas nii: **Targaks ei sünnita, targaks õpitakse.**

Tänud kõikidele, kes osalesid ja pingutasid. Muumide õpetajad Helin, Marju, Ene

**Lapsed said
sünnipäeva-
kingiks
karusselli**

Lavastuses osales üheksa tegelast:

Hüplik- Kaie

Tüli-Sirje

Riid- Helin

Rebane- Lii

Jänes- Ene R.

Konn- Maarika

Uss- Marian

Orav- Merilin

Karu- Marju

Siil Siisike- Moonika

Kogupikkuses lavastuse
jäädvustas videolindile Lea.

*Sünnipäev Tibutares algas
kõikides rühmades
sünnipäevatordi
meisterdamisega.
Pildil Naksid tordi tegemise
askeldustes.*

*Sünnipäevapeol esitasid
suured tibutarelated
lastele õpetliku etenduse:
Hüüpik*

*Laste silmad särasid
ja mõnel vajus lausa
suu lahti...*

HÜPIK
VALMISTUB
SÜNNI-
PÄEVAKS

TÜLI JA RIID
PEAVAD
LAHKUMA

JA SAAMA HOOPIS:
HOOLIVUSEKS JA
TARKUSEKS

KÕIK
ÕPPISID, ET
TARGAKS EI
SÖNNITA,
TARGAKS
ÕPITAKSE

KADRIPÄEV TIBUDE RÜHMAS

On 25.november – rahvakalendris tähistatakse sel kuupäeval Kadripäeva. Lasteaias oli see hommik nagu hommik ikka – laste hõiked lasteaeda tulles, söögikärude rataste krigin, õpetajate askeldamine ja hommikuringiks valmistumine, kuid Tibude rühmas oli kõik teisiti. Lapsed riietasid end üleni valgeteks kadrilasteks, sättisid enda meisterdatud kadrimaskid korda, otsisid üles andide tarvis koti, mähkisid hoolikalt tekki kadritle ja kadriljooks võis alata. Kadriema vaatas üle, kas kõik pillid on kaasa saanud ning et keegi kadrilastest koju ei ununeks. Ennevanasti võis katri jooksmas käia ka Kadripäeval, mitte ainult eelneval õhtul. Kadripere külaskäiku oodati väga, sest nende tulekuga toodi peresse palju õnnistust ja häid soovide ning kordaminekuid. Meie Kadripere teadis ka, kus peres neid oodati. Esimesena kõlas sissepalumise laul Mikide rühma ukse taga, kus uks avati õige kärmelt. Saanud pererahva sekka tuppä, teretati viisakalt vastamisi ja saadi tuttavaks. Kuna kadripere lastel külmetasid varbad ja sõrmed ikka veel, siis palusime kandle saatel lauldes pererahvalt luba laulda ja tantsida, et sooja saaks. Oi seda pererahva laste rõõmu tuttava laulu ja tantsu äratundmisel ja kohe laulsid - tantsisid lapsed naerusui kaasa. Mis nutt ja hala see siis nüüd on? Kõigil oli ju nii hea tuju! Muidugi nõudsid nuttes endale hambaraha kadritle, keda selles peres oli suisa kolm. Et nutt vaigistada, teadis pererahvas, et kadritledele tuleb anda hambakasvaks hambaraha ja olid selleks valmis. Kotikadri, kes oma andide koti suu avas, võttis kõlisevad mündid rõõmuga vastu ja ime, nutt lakkaski. Nüüd oli aeg pererahvale kõike õnne soovida ja ikka lauldes ja pillisaatel, sest sellel laulul pidi vägi olema ja õnnesoovid täide minema:

„Kadri soovib kõike õnne,

kadriko, kadriko.

Taha tuppä uneõnne, kadriko, kadriko.

Ette tuppä mänguõnne,

kadriko, kadriko.

Laua taha pudruõnne, kadriko, kadriko.

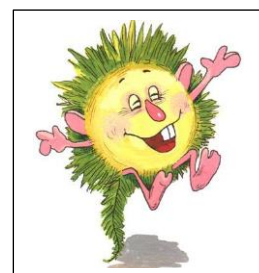

Pererahvas oli ülimalt tänulik nende õnnesoovide eest ja tänutäheks pidi kotikadri jälle kotisuu avama, et pererahva annid sinna panna. Ka kadripere tänas lahke vastuvõtu eest ning kolm korda üles hüpates öeldi koos: „Aitüma! Aitüma! Aitüma!“ Oli aeg edasi liikuda, sest kadripere oodati veel Sipsikute rühmas, kellele olid külla tulnud Muumide rühma lapsed ja Piilude rühmas. Sipsikute ja Muumide lapsed teadsid, kes me oleme ja miks me tulime, sest nemad on ju kooliminejad ja õppinud siin lasteaias ühtteist. Piilude rühma lapsed alles alustasid sügisel lasteaiateed ja nende jaoks oli kadripere külaskäik tõeliseks üllatuseks. Ilusaid valgeid kadrileid ei kartnud õnneks keegi ja üheskoos tantsiti ja lauldi rõõmsalt ja särasilmselt. Kotikadri muudkui avas aga kotisuu ja pererahvas oli andide jagamisel helde. Kadrilapsed hakkasid väsimust tundma ning kadriema otsustas oma lastega koju, Tibude rühma minna. Laste väsimus kadus kohe, kui kotikadri annid lauale puistas ja jagama hakkas. Kadriema oli oma laste üle väga õnnelik, sest nad olid külas väga viisakad, sõbralikud ja toredad. Kadriema oli ka enda üle rõõmus, et neid lahkelt vastu võeti ja kõige jagatu üle siirast rõõmu tundi – on ju lapsed nüüd ühe teadmise võrra jälle rikkamad: nii käidi enne meid katri jooksmas ja loodetavasti käiakse ka tulevikus vanade kommete kohaselt. Aitäh Tibude rühma õpetajale Vaikele, kes selle toreda ja õpetliku hommikupooliku oma lastega ette võttis! Muusikaõpetaja Birgit

Kadrid

Reede, 22.november, hommik Kiisude rühmas oli ootusärev. Me kuulsime, et meile tulevad külla kadrisandid. Õunad kadrisantidele olid igaks juhuks varutud. Külla oli kutsutud ka meie naabrid Kröllid. Kostuski tugev koputus ja kadride laul- olid kadrisandid. Nii ilusad: valges riides kõik ja titt oli ka kaasas. Kadriema tutvustas kadrikombeid ja jutustas käpiknukkudega meile ühe toreda õpetliku loo. Lahendasime kadride mõistatusi, laulsime kadriema järgi kadri-laule. Päris raskeks osutus kadride lõngakera kerimine, seda lubasime harjutada. Head soovid soovitud ja kott õunu ja kommi täis, läksid kadrid edasi. Meie hommik Kiisudes jätkus aga ringmängudega.

Tuhat tänu meie suurtele sõpradele MUUMIDELE!
Kiisude õpetaja Kaie

Tulge tuppa kadrisandid, katriko, katriko...

OH JÕULUAEG, OH JÕULUAEG, MILLAL TULED SA

Täname sõdamest kõiki osalejaid. Näitus valminud töödest kaunistab maja koridori aknalaudasid kogu detsembrikuu

Järgmises numbris saab lugeda jõulukuu tegemistest ja toredast möödunud aastast kokkuvõtvalt. Toredat jõuluaega kõigile väikestele ja suurtele!

Kohtumiseni detsembris!

